

Yttrande över remiss, Ett tydligt regelverk för aktivt skogsbruk (SOU 2024:91)

Generella synpunkter:

Syftet med skogsutredningen SOU 2024:91 är att föreslå förändringar som ska underlätta ett långsiktigt hållbart och konkurrenskraftigt skogsbruk, ökad skoglig tillväxt och en långsiktig tillgång till hållbar skoglig biomassa. Tanken är att detta ska bidra till klimatomställningen samt skapa jobb och tillväxt i hela landet. Samtidigt anger regeringens utredningsdirektiv att de jämställda skogspolitiska målen – miljömålet och produktionsmålet – ska ligga fast och ska särskilt beaktas i utredningsarbetet.

Utredaren föreslår en lång rad av ändringar i lagar och förordningar (Skogsvårdslagen, Miljöbalken, Artskyddsförordningen m fl).

Piteå Kommun tycker att detta betänkande på ett bra sätt försöker adressera en hel del utmaningar kopplade till svenskt skogsbruk, med flera bra förslag på ändringar och förtydliganden i regelverket och den operativa hanteringen.

Utan en tydlig ersättningsrätt för skogsägare som förhindras från att bruka sin mark blir det omöjligt att uppnå ett rättssäkert brukande – något som är avgörande för att kunna skapa ett konkurrenskraftigt hållbart skogsbruk. Även förslaget om att förtydliga kunskapskravet är viktigt eftersom orimliga utredningskrav i praktiken kan omöjliggöra ett lönsamt brukande.

Stora skogsbolag kan ha personal anställda som exempelvis gör egna detaljerade inventeringar, men för den privata mindre skogsägaren är det en svår uppgift att vara specialist på skogens flora och fauna och det är viktigt att i samband med föreslagna förändringar att göra tydliga instruktioner för den enskilda skogsägaren baserat på såväl regelverk som god praxis.

Det är viktigt att vi får ett tydligt regelverk, där det inte råder några tolkningssvårigheter för olika regler exempelvis mellan skogsvårdslagen, miljöbalken, Art- och habitatdirektivet, fågeldirektivet som EU:s strategi för biologisk mångfald. Detta i syfte att förenkla såväl för det praktiska skogsbruket, som för ansvariga myndigheter och juridiken. Där har staten ett stort ansvar att säkerställa detta.

Förutom de affärs – och miljömässiga skälen spelar skogen även en viktig roll för exempelvis ett flertal välgörande effekter på människa, folkhälsa, rekreation samt turism.

Skogsnäringen i Piteå kommun är mycket omfattande med både pappersbruk samt sågverk och är för kommunen mycket viktig. Piteå kommun menar att utredningen och betänkandet är alldeles för begränsat när det gäller samhällsekonomiska konsekvenser och övriga konsekvenser. Fokus ligger på kostnader för samhället kopplat till själva åtgärden, samt konsekvenser för skogsägaren om man inte får bruka sin skog, men inte de större samhällsekonomiska konsekvenserna.

Ett urval av utredningens förslag samt Piteå kommuns synpunkter redovisas nedan:

Förslag: Nuvarande sexveckorsregel, det vill säga tiden från avverkningsanmälan till dess att avverkning kan påbörjas, minskas till tio dagar.

Piteå kommun: Den korta tiden försvårar avsevärt bedömning av naturförhållanden inom berört område och förutsättningarna att beakta erforderliga naturvårdshänsyn. Risk för förlust av biotoper med hög biologisk mångfald och förekomst av rödlistade arter då inventeringar och miljöbedömningar inte hinns med. Generellt är kortare handläggningstid än tre veckor ovanligt på myndigheter i Sverige. Samtidigt är sex veckors regeln för lång tid och tre veckor är lämpligt.

Förslag: Utredningen innehåller flera förslag gällande krav på anmälan till Skogsstyrelsen vid slutavverkning. Gällande lagstiftning tillåter att max 0,5 hektar kan avverkas utan att anmälan lämnas till Skogsstyrelsen. Några av utredningens förslag innebär att upp till 2 hektar kan avverkas utan anmälan.

Piteå kommun: Att en höjning till två hektar sker är positivt. En högre areal medför dock ökad risk att värdekärnor med höga naturvärden avverkas och går förlorade utan att myndigheter med naturvårdsansvar får kännedom om detta och som följd påverkas ekosystem med rödlistade arter än mer negativt. Det ställs därför stora krav på både markägare samt myndigheternas personal. Därför föreslår kommunen att ökade informationsinsatser ska ske från statens sida.

Förslag: Länsstyrelsen ansvarar i dagsläget för beslut om bl a dispenser för åtgärder som påverkar livsmiljöer för fridlysta och rödlistade arter. Utredningen föreslår att när det gäller skogsbruksåtgärder ska beslut om sådana dispenser fattas av Skogsstyrelsen.

Piteå kommun: Detta ställer krav på kompetenshöjning samt resurstilldelning till landets Skogsstyrelser. Frågan kräver även en samordning av bedömningar mellan myndigheterna så att lagstiftningen tillämpas på likartat sätt. Det kan uppfattas som ineffektivt att olika myndigheter ska fatta liknande beslut utifrån samma lagstiftning beroende främst på vilken näring som ansöker om dispens.

Förslag: Samråd 12.6 MB. För åtgärder som kan komma att väsentligt ändra naturmiljön ska anmälan lämnas av verksamhetsutövaren/skogsägaren. Utredningen föreslår att samråd inte behöver lämnas för avverkningar mindre än 2 hektar. Ansvar för bedömning av om samråd behöver göras föreslås läggas över från skogsägaren till myndigheten som i aktuella fall dessutom behöver meddela föreskrifter om att åtgärden ska anmälas för sådant samråd.

Piteå kommun: Medför sannolikt ökad risk att värdekärnor med höga naturvärden avverkas utan att myndigheter med naturvårdsansvar får kännedom om detta.

Förslag: Utredningen föreslår att skogsägares kostnader för att inhämta kunskap om arter på sin mark ska begränsas.

Piteå kommun: Myndigheterna får därmed ett större ansvar för inventering av naturvärden på främst privat skogsmark. Med detta följer att resurser för inventeringar och kunskapsuppbyggnad behöver anslås i högre grad och att sektorsmyndigheten får ett tydligt ansvar i frågan. Tidigare fanns riktade nyckelbiotopsinventeringar som underlättade kunskapsuppbyggnaden. Dessa anslag har under senare år avvecklats och Skogsstyrelsen har i dag små resurser för sådana inventeringar.

Förslag: Markägare som inte får bruka sin skog på grund av naturvärden ska kompenseras ekonomiskt även när det gäller mindre hänsynstaganden på den aktuella fastigheten.

Skogsägaren ska kunna begära att biotopskydd bildas om myndighetens krav upplevs vara alltför omfattande.

Piteå kommun: Förslaget är bra men ställer stora krav på att det skyndsamt klargörs hur ersättningarna ska gå till samt att överenskommelse kan nås inom rimlig tid. Det finns risk att ersättningsfrågorna är svåra att komma överens om. Detta kräver sannolikt även att anslaget för områdesskydd behöver öka för att kunna lösa dessa situationer om miljömålet i skogen ska kunna uppnås.

Piteå kommun

Patric Lundström (S)
Ordförande för Kommunstyrelsen

Signering

Följande parter har signerat detta dokument

Namn: Patric Lundström

Datum: 2025-05-02 11:54

Signerat kryptografiskt SHA-256 hashvärde:

FDFECCB49CF2F6EF2DD3CCD2BDFA20370FA80399E44B7DF9B0B267D0AF9F5F2B